

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1210/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112217657
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6112217657.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava proti odporcovi R. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. T. XX, T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu v rade 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Važecká 16, 080 05, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, so sídlom Advokátskej kancelárie Nám. SNP 7, Stropkov, a v rade 2/ Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. so sídlom Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, zastúpeného advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom, so sídlom Advokátskej kancelárie v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 7, v konaní o zaplatenie 524,87 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/191/2012-99 zo dňa 21. 11. 2012, takto

rozhodol:

Odvolanie vedľajšieho účastníka proti výroku rozsudku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 384,69 Eur s úrokom z omeškania 9 % ročne od 15. 04. 2011 až do zaplatenia v lehote 15 dní odmieta.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal, potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 384,69 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 15. 04. 2011 až do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia; v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol a navrhovateľovi ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O.s.p.“) nepriznal.

Proti prvému a tretiemu výroku rozsudku podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu v rade 1/ (ďalej v texte len „vedľajší účastník“); žiadal rozsudok okresného súdu v ním napadnutej časti zmeniť a návrh zamietnuť, uložiť navrhovateľovi povinnosť zaplatiť jemu aj odporcovi trovy prvostupňového (101,98 Eur) aj odvolacieho (51,20 Eur) konania; alternatívne žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu žiadal podané odvolanie v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou, pretože vedľajší účastník má právo podať odvolanie iba v prípade vymedzenom § 201 O.s.p., ak z hmotnoprávneho predpisu vyplýva spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom; lehota na odvolanie vedľajšieho účastníka je limitovaná lehotou účastníka; uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 51,20 Eur spolu s DPH.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17Co/66/2013-154 z 25. 06. 2013 odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka ako podané neoprávnenou osobou z dôvodu, že odporca na výzvu odvolacieho súdu, či s odvolaním vedľajšieho účastníka súhlasí, žiadnym spôsobom nereagoval. V dôsledku pasivity odporcu považoval krajský súd odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej za neúčinné, podané neoprávnenou osobou.

Na dovolanie vedľajšieho účastníka Najvyšší súd SR uznesením č.k. 4 Cdo 304/2013-174 z 23.09.2014 toto uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že odmietnutím odvolania vedľajšieho účastníka mu odňal právo konať pred súdom; bolo potrebné postupovať v zmysle § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p., odvolací súd mal správne vyložiť celé ustanovenie § 201 O.s.p., upravujúce oprávnenie vedľajšieho účastníka podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa a vychádzať aj z § 93 ods. 2, ods. 4 O.s.p.. Vedľajší účastník má v rozsahu legitímácie účastníka tiež právo podať odvolanie alebo dovolanie, a to buď vedľa účastníka, ktorého podporuje, alebo sám.; pokiaľ sa jeho úkony dostanú do rozporu s úkonmi tohto účastníka, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Zo skutočnosti, že odporca na výzvu odvolacieho súdu, či súhlasí s odvolaním vedľajšieho účastníka nereagoval, nebolo možné vyvodiť nesúhlas odporcu s odvolaním vedľajšieho účastníka; nesprávnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania odvolací súd odňal vedľajšiemu účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a odvolanie v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. sčasti odmietol a v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok sčasti potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Odmietnutie odvolania vyjadruje procesnú situáciu, v ktorej sa odvolací súd vôbec nezaobrá obsahom napadnutého rozhodnutia, pretože zistí niektorý z dôvodov, ktorý viedol k nemeritórnemu rozhodnutiu. Deje sa tak v prípade oneskoreného podania odvolania, podania odvolania neoprávnenou osobou a ak odvolanie voči rozhodnutiu nie je prípustné alebo ak rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak. Odvolanie nemôže podať účastník, ktorý sa po vyhlásení rozsudku vzdal odvolania (§ 207 ods. 1 O.s.p.) alebo ktorý vzal odvolanie účinne späť (§ 207 ods. 2 O.s.p.). V odvolacom konaní sa uplatňuje dispozičná zásada (t.j. odvolacie konanie môže byť začaté len na návrh); podanie odvolania je procesným úkonom účastníka konania; kto je účastníkom konania, vymedzuje Občiansky súdny poriadok v § 90 a § 94. Okrem účastníkov konania (navrhovateľ - žalobca, odporca - žalovaný) môže odvolanie podať aj vedľajší účastník, opierajúc sa o § 93 ods. 4 O.s.p. alebo § 201 O.s.p., ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom (napr. v prípadoch poistenia, kedy vedľajší účastník hradí priznané plnenie za účastníka, na ktorého strane vystupuje); v takom prípade (§ 201) je vedľajší účastník oprávnený podať odvolanie bez zreteľa na stanovisko účastníka, popri ktorom v spore vystupuje, ba aj proti jeho vôli.

Predmetom konania v prejednávanej veci je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy a vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov; do konania vstúpil pred 31.12.2014. Po rozhodnutí okresným súdom podal proti rozsudku odvolanie; v súdnom spise sa nenachádza žiadne stanovisko odporcu, vyjadrujúce súhlas s týmto odvolaním a ani vedľajší účastník vo svojom odvolaní nepreukázal, že by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkom. Keďže procesné postavenie vedľajšieho účastníka v sporovom konaní je významne ovplyvnené vôľou hlavného účastníka (dominus litis), na strane ktorého vystupuje, odvolací súd dňa 12. 03. 2013 vyzval odporcu (č. l. 151 spisu), či s odvolaním vedľajšieho účastníka súhlasí. Odporca napriek prevzatíu výzvy do vlastných rúk dňa 18. 03. 2013 nijako nereagoval, teda de facto súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka neudelil. V dôsledku jeho pasivity krajský súd považoval odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej za neúčinné, podané neoprávnenou osobou a ako také ho podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol, nezaoberajúc sa dôvodmi odvolania a vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia; tento postup mu najvyšší súd vytkol.

Odvolací aj dovolací súd v tejto veci rozhodovali za účinnosti právnej úpravy, kedy sa výslovne súhlas hlavného účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka podľa zákona nevyžadoval; súhlas hlavného účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka je potrebný len od 01. 01. 2015 v zmysle § 93 ods. 6 O.s.p. (...vedľajší účastník môže podať odvolanie alebo dovolanie, ak z právneho predpisu vyplýva

určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom; v ostatných prípadoch môže vedľajší účastník podať odvolanie alebo dovolanie len so súhlasom účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní...). Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania a ním podaného odvolania je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, účinného v čase uskutočnenia týchto úkonov; Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31. 12. 2014 v § 93 ods. 2, 3, 4 ustanovoval, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu; do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov, urobenú prostredníctvom súdu; o prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh; v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; koná však iba sám za seba; ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností; odvolací súd preto vyzval odporcu na vyjadrenie, či súhlasí s odvolaním vedľajšieho účastníka. Rešpektujúc súdnu prax, takýto postup akceptovala aj súčasná právna úprava, keď od 01.01.2015 zakotvila povinnosť predložiť súhlas hlavného účastníka nielen k úkonom vedľajšieho účastníka, ale aj ku jeho vstupu.

O správnosti postupu odvolacieho súdu svedčí aj rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR, ktorá je odvolaciemu súdu známa; konkrétne v uznesení sp. zn. 3Cdo/296/2014 z 13. 08. 2015 konštatoval, že právne názory najvyššieho súdu sa k otázke, či vedľajší účastník je oprávnený podať odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu aj vtedy, ak ho nepodá účastník, na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje, postupne kryštalizovali a dotvárali; rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/59/2009 spočíva na názore, že súd je povinný v prípade, že odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal len vedľajší účastník, povinný vyzvať ním podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. V ďalších rozhodnutiach (sp. zn. 3Cdo/188/2012 - R/62/2014, 3Cdo/137/2012, 3Cdo/280/2013, 3Cdo/295/2013) v reakcii na množiace sa prípady, v ktorých občianske združenia na ochranu spotrebiteľa v obrovskom množstve a často len paušálne vstupovali do konaní, v ktorých išlo o práva zo spotrebiteľských vzťahov, najvyšší súd uzavrel, že sa ani vedľajší účastník, uvedený v § 93 ods. 2 O. s. p., nesmie účastníkovi konania nanucovať a vystupovať v ňom proti vôli hlavného účastníka, preto je súd povinný zisťovať, aký postoj zaujíma vedľajším účastníkom podporovaný hlavný účastník. Konštatoval tiež, že je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého si v konaní hlavný účastník neželá. V uznesení sp. zn. 6Cdo/77/2014 zo 07. 05. 2014 už Najvyšší súd SR dospel k názoru, že „rovnaký následok (ako z nesúhlasu účastníka s odvolaním vedľajšieho účastníka - pozn. odvolacieho súdu) treba vyvodiť zo situácie, ak hlavný účastník konania napriek výzve súdu, či súhlasí s odvolaním, podaným vedľajším účastníkom vystupujúcim na jeho strane, v rozpore so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* („nech si každý stráži svoje práva“), zostane nečinný. Zásade spravodlivej ochrany práv zodpovedá, aby sa takáto pasivita účastníka prejavila v procesnom dôsledku, ktorým je nezačatie opravného konania“.

V tejto prejednáwanej veci (sp. zn. 4Cdo/304/2013) najvyšší súd za určujúcu okolnosť pre posúdenie oprávnenia vedľajšieho účastníka považoval, že odporca na výzvu odvolacieho súdu, aby mu v lehote 10 dní oznámil, či súhlasí s odvolaním vedľajšieho účastníka (č.l. 151) nereagoval, z čoho nebolo možné vyvodiť jeho nesúhlas, pričom použitie § 101 ods. 3 O.s.p., ak ho mal odvolací súd v úmysle použiť, čo z uznesenia nevyplýva, neprichádzalo do úvahy; ďalšie pokyny pre odvolací súd dovolací súd neuviedol. Preto krajský súd po zrušení jeho rozhodnutia vychádzal z názorov, vyjadrených v iných rozhodnutiach najvyššieho súdu, citovaných vyššie. Z týchto vyplýva aj, že ak súd prvého stupňa vytvoril účastníkovi, teda subjektu, o práva a povinnosti ktorého v konaní bezprostredne ide, ktorý sám odvolanie nepodal, náležitú procesnú možnosť, aby sa vyjadril k odvolaniu, podanému vedľajším účastníkom, účastník ale zostal pasívny a túto možnosť nevyužil, je opodstatnený záver, že samotný účastník sa k procesnému úkonu vedľajšieho účastníka stavia negatívne a nemá záujem, aby v odvolacom konaní bola preskúmaná správnosť prvostupňového rozhodnutia; procesný postup, v rámci ktorého odvolací súd odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p., nemohol mať preto za následok odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. tomuto vedľajšiemu účastníkovi; správnosť nasmerovania tohto postupného trendu v rozhodovaní najvyššieho súdu (t. j., aby vedľajší účastník, na ktorého sa nevzťahuje § 201 ods. 1 O.s.p., bol oprávnený podať odvolanie proti rozhodnutiu prvého stupňa, len ak s tým výslovne súhlasí ním podporovaný účastník), je potvrdená aj prijatím novely Občianskeho súdneho poriadku, účinnej od 01. 01. 2015, zakotvujúcej potrebný súhlas hlavného účastníka (nielen) s odvolaním vedľajšieho účastníka.

Odvolací súd v odvolacom konaní, vedenom pod sp. zn. 17Co/66/2013, skúmal stanovisko odporcu k odvolaniu vedľajšieho účastníka, pretože sám odporca odvolanie proti rozsudku okresného súdu

nepodal; napriek prevzatiu zásielky do vlastných rúk nijako nereagoval. Po zrušení uznesenia o odmietnutí odvolania (č.k. 17Co/66/2013-154 z 25.06.2013) najvyšším súdom (č.k. 4Cdo 304/2013-174 z 23.09.2014) odvolací súd opätovne zisťoval stanovisko odporcu k odvolaniu vedľajšieho účastníka; opäť bezvýsledne aj napriek tomu, že odporca výzvu prevzal dňa 28.12.2015 do vlastných rúk.

Preto odvolací súd po posúdení oprávnenia vedľajšieho účastníka, ktorým je združenie na ochranu práv spotrebiteľov, podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu v zmysle § 201 v spojení s § 93 O.s.p. v znení účinnom do 31. 12. 2014, po vytvorení procesnej možnosti odporcovi, aby sa vyjadril k odvolaniu, podanému vedľajším účastníkom, po zistení, že odporca zostal pasívny a túto možnosť nevyužil, vychádzajúc už z novej judikatúry Najvyššieho súdu SR (3Cdo/296/2014, 6Cdo/77/2014), opätovne odvolanie vedľajšieho účastníka podľa § 218 ods. 1 písm. b) O.s.p. odmietol ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. Z pasivity odporcu odvolací súd vyvodil záver, že k odvolaniu vedľajšieho účastníka sa stavia negatívne a nemá záujem, aby v odvolacom konaní bola preskúmaná správnosť prvostupňového rozhodnutia.

Vedľajší účastník podal odvolanie aj proti výroku rozsudku, ktorým mu okresný súd nepriznal právo na náhradu trov konania, na podanie ktorého súhlas hlavného účastníka nepotrebuje. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. rovnaké práva a povinnosti ako účastník, teda i právo na náhradu trov konania (za splnenia zákonných predpokladov) a v prípade ich nepriznania aj právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu z dôvodu, že vyznelo v jeho neprospech.

Rozsudok okresného súdu o trovách vedľajšieho účastníka je vecne správne; vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vzniklo tomu účastníkovi, na strane ktorého vystupoval. Pre čiastočný úspech odporcu v konaní odporcovi právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 2 O. s. p. nevzniklo, preto právo na náhradu trov prvostupňového konania nevzniklo ani vedľajšiemu účastníkovi.

Preto odvolací súd v tejto časti rozsudok okresného súdu potvrdil.

Keďže Občiansky súdny poriadok neobsahuje osobitnú úpravu rozhodnutia o trovách konania v prípade, že odvolanie je odmietnuté, bolo nutné o trovách odvolacieho konania rozhodnúť podľa § 224 O.s.p. analogicky v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., pretože v týchto zákonných ustanoveniach je upravená situácia najbližšia k odmietnutiu odvolania, lebo aj v tomto prípade konanie končí bez toho, aby odvolací súd rozhodoval o veci samej.

Do konania vstúpil dňa 29.12.2014 aj vedľajší účastník v rade 2/; preto ho odvolací súd uviedol v záhlaví svojho rozhodnutia.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.